

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Beleidsregels Wet taaleis
gemeente Edam-Volendam

Hoofdstuk 1

Algemeen

Artikel 1. Begrippen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) of de overige in deze beleidsregels aangehaalde wetten en regelingen.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
  - a. Het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam;
  - b. Wet taaleis: de Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand teneinde de eis tot beheersing van de Nederlandse taal toe te voegen aan die wet (Wet taaleis Participatiewet).
  - c. Besluit taaltoets: het Besluit taaltoets Participatiewet;
  - d. Referentieniveau 1F: het fundamentele niveau (F-niveau) taal en rekenen volgens de richtlijnen van de Rijksoverheid. Dit niveau is vergelijkbaar met taalniveau A2;
  - e. Uitkering: bijstand op grond van de Participatiewet;
  - f. Taaltrajectplan: een plan dat in samenspraak met belanghebbende wordt opgesteld waarin staat wat het startniveau van belanghebbende is, welk niveau haalbaar is, hoe lang belanghebbende nodig heeft om dit niveau te bereiken en hoe de voortgang wordt gemonitord.

Hoofdstuk 2

Voldoen aan de taaleis

Artikel 2. Aantonen beheersing Nederlandse taal

1. Om aan te kunnen tonen dat belanghebbende de Nederlandse taal minimaal op referentieniveau 1F beheerst en daarmee aan de taaleis voldoet dient ten minste 1 van de volgende documenten bij de bijstandsaanvraag te worden verstrekt:
  - a. Een diploma inburgering als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel a, van de Wet inburgering;
  - b. Een ander document waaruit blijkt dat belanghebbende de vaardigheden in de Nederlandse taal minimaal op referentieniveau 1F beheerst.
2. Indien belanghebbende in de leerplichtige leeftijd (van 5 tot 16 jaar) gedurende ten minste acht jaren in Nederland heeft gewoond wordt ervan uitgegaan dat belanghebbende gedurende acht jaar Nederlandstalig onderwijs heeft gevolgd en daarmee aan de taaleis voldoet.
3. Het voldoen aan de taaleis laat onverlet dat verbetering van de beheersing van de Nederlandse taal als onderdeel van de arbeidsverplichtingen kan worden opgenomen in een re-integratietrajectplan.

Hoofdstuk 3

Toetsing in het kader van de Wet taaleis

Artikel 3. Taaltoets

1. De taaltoets wordt uitgevoerd door een instituut dat voldoet aan de voorwaarden, zoals gesteld in het Besluit taaltoets.
2. Indien belanghebbende bij de aanvraag om algemene bijstand niet aan de taaleis voldoet als omschreven in artikel 2, wordt een taaltoets afgenomen binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 4. Geen taaltoets

Geen taaltoets wordt afgenomen indien:

- a. belanghebbende ingevolge artikel 2 reeds voldoet aan de taaleis;
- b. vastgesteld kan worden dat elke vorm van verwijtbaarheid om aan de taaleis te voldoen ontbreekt;
- c. tijdens een vorige uitkeringsperiode al een toets is afgenomen en is vastgesteld dat belanghebbende de Nederlandse taal beheerst;
- d. tijdens een vorige uitkeringsperiode al een toets is afgenomen waarbij is vastgesteld dat belanghebbende de Nederlandse taal onvoldoende beheerst en eveneens is vastgesteld dat belanghebbende door in de persoon gelegen factoren niet in staat is deze op referentieniveau 1F machtig te worden;

- e. belanghebbende in een andere gemeente een uitkering had en in die gemeente reeds is getoetst op referentieniveau 1F en deze toets resultaten overgenomen kunnen worden, tenzij deze resultaten onvoldoende zekerheid bieden over de actuele taalvaardigheid;
- f. sprake is van kortdurende bijstand zoals bij op handen zijnde emigratie, het op korte termijn bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, of bij een ongeneeslijke terminale ziekte;
- g. belanghebbende inburgeringsplichtig is en een inburgeringstraject volgt, dan wel binnen drie maanden na ontvangst van de bijstandsaanvraag met een dergelijk traject gaat starten.

Hoofdstuk 4

Kennisgeving, bereidverklaring en verlaging uitkering

Artikel 5. Kennisgeving en bereidverklaring

Indien de uitkomst van de taaltoets uitwijst dat belanghebbende niet aan de taaleis voldoet, dan wordt de volgende procedure gevolgd:

1. Belanghebbende wordt uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek wordt de uitslag van de taaltoets besproken en wordt in samenspraak met belanghebbende bepaald hoe hij naar het gewenste taalniveau gaat toewerken. Een en ander wordt vastgelegd in een taaltrajectplan.
2. Het ondertekenen van het taaltrajectplan wordt gezien als de bereidverklaring als bedoeld in artikel 18b, zesde lid, van de Participatiewet.
3. Belanghebbende ontvangt binnen 8 weken na het moment dat de uitslag van de toets bekend is een schriftelijke kennisgeving van het redelijk vermoeden dat hij de Nederlandse taal niet beheerst op referentieniveau 1F.

Artikel 6. Verlaging uitkering

1. Indien belanghebbende geen bereidverklaring aflegt dan wel zich gedurende het taaltraject onvoldoende blijkt in te spannen of op enig moment stopt zich in te spannen wordt de bijstand verlaagd.
2. Geen verlaging wordt opgelegd indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt.
3. Indien belanghebbende zich na een verlaging voldoende gaat inspannen om de Nederlandse taal te leren, wordt afgezien van verdere verlaging vanaf de eerste dag van de maand volgend op de datum dat hij aannemelijk heeft gemaakt zich voldoende in te spannen.

Artikel 7. Het ontbreken van elke vorm van verwijtbaarheid

Elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt in ieder geval indien:

1. aan belanghebbende ontheffing in het kader van de Wet inburgering is verleend;
2. er sprake is van een gediagnosticeerd leerprobleem;
3. door belanghebbende al diverse malen een taalcursus is gevolgd en is vastgesteld door de educatie-instelling dat door in de persoon gelegen factoren belanghebbende niet in staat is om de Nederlandse taal op referentieniveau 1F machtig te worden;
4. aan belanghebbende volledige ontheffing is verleend van de arbeidsverplichtingen als bedoeld in artikel 9, vijfde lid, van de Participatiewet;
5. een andere in de persoon gelegen factor aanwezig is waardoor belanghebbende geen enkele vorm van verwijtbaarheid is aan te rekenen voor het niet beheersen, of kunnen beheersen, van de Nederlandse taal op referentieniveau 1F.

Hoofdstuk 5

Relatie met andere wetgeving

Artikel 8. Relatie met Wet inburgering

Wanneer belanghebbende begonnen is met een leertraject in het kader van de Wet inburgering kan dit worden aangemerkt als 'voldoende inspanning' van de kant van belanghebbende, zoals bedoeld is in de Wet taaleis. Het college beoordeelt de voortgang iedere zes maanden.

Hoofdstuk 6

Slotbepalingen

Artikel 9. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

In gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Artikel 10. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking de dag na publicatie en werken terug tot 1 januari 2016.
2. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als “Beleidsregels Wet taaleis gemeente Edam-Volendam”.

ALGEMENE EN ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BELEIDSREGELS WET TAALEIS GEMEENTE EDAM-VOLENDAM

Algemeen

De Wet taaleis is bedoeld om de kansen van bijstandsgerechtigden op de arbeidsmarkt te vergroten. Een goede beheersing van de Nederlandse taal helpt bij het vinden van werk en is een belangrijke voorwaarde voor het kunnen volgen van scholing. Hiertoe is een extra artikel in de Participatiewet opgenomen. Een belanghebbende moet de Nederlandse taal beheersen op referentieniveau 1F. Referentieniveau 1F is het niveau dat leerlingen aan het einde van groep 8 van het basisonderwijs moeten beheersen om de overstap naar het voortgezet onderwijs te kunnen maken. Het gebruikte taalniveau in het inburgeringsexamen A2 of NT2 is vergelijkbaar met het referentieniveau 1F. Een belanghebbende die dit niveau nog niet beheerst moet zich inspannen om alsnog dit niveau te behalen.

De taaleis geldt vanaf 1 januari 2016. Voor het zittend bestand (personen die op 31 december 2015 recht op algemene bijstand hebben) geldt overgangsrecht. Voor hen geldt de Wet taaleis vanaf 1 juli 2016.

Artikel 1. Begrippen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2. Aantonen beheersing Nederlandse taal

Lid 1 sub b. Een belanghebbende kan zijn taalvaardigheid ook aantonen door het overleggen van een 'ander' document waaruit blijkt dat hij de vaardigheden in de Nederlandse taal beheerst. Of dit uit een ander document blijkt, moet doorgaans individueel worden beoordeeld.

Lid 3. Ondanks dat iemand de Nederlandse taal beheerst op referentieniveau 1F kan het college, in het kader van de arbeidsinschakeling, van mening zijn dat een belanghebbende een taal cursus dient te volgen om zijn kennis en vaardigheden in de Nederlandse taal te verruimen en te behouden. Dit volgt uit de geüniformeerde arbeidsverplichtingen en dan met name uit artikel 18, vierde lid, onderdeel f, van de Participatiewet.

Artikel 3. Taaltoets

In het Besluit taaltoets Participatiewet zijn criteria geformuleerd waaraan de taaltoets, het toets materiaal en de toets beoordelaar moeten voldoen.

Artikel 4. Geen taaltoets

Indien een belanghebbende op wie de aantoonplicht van toepassing is geen documenten kan overleggen waaruit blijkt dat hij de Nederlandse taal in voldoende mate beheerst, moet een taaltoets worden afgenomen. Gemeenten zijn vrij in het kiezen of ontwikkelen van een geschikte taaltoets. Een voorwaarde is dat de taaltoets aan de criteria uit het Besluit taaltoets Participatiewet moet voldoen. In tegenstelling tot dat wat de wetgever heeft beoogd kiest de gemeente ervoor om niet onnodig te toetsen en bieden we de mogelijkheid om af te zien van een taaltoets.

Artikel 5. Kennisgeving en bereidverklaring

Bij een negatieve uitslag wordt van belanghebbende verwacht dat hij zich binnen één maand na schriftelijke kennisgeving van het redelijk vermoeden bereid verklaart aan te vangen met het verwerven van de vaardigheden in de Nederlandse taal op referentieniveau 1F. De wet schrijft geen vorm van de bereidverklaring voor. Hiertoe is in het tweede lid van dit artikel opgenomen dat het ondertekenen van het taaltrajectplan wordt aangemerkt als bereidverklaring.

Artikel 6. Verlaging uitkering

Indien het redelijk vermoeden bestaat dat belanghebbende niet aan de taaleis voldoet en zich tevens onvoldoende inspannt om het vereiste taalniveau te verkrijgen moet op grond van de wet een verlaging worden opgelegd. De grondslag hiervoor is opgenomen in artikel 18b, eerste lid j° negende, tiende en elfde lid, van de Participatiewet.

De Wet taaleis kent geen inkeerbepaling. Dit houdt in dat in deze wet geen bepaling is opgenomen over hoe er moet worden gehandeld als iemand, nadat een verlaging is opgelegd, alsnog voldoende

inspanningen gaat leveren. In het derde lid van dit artikel wordt geregeld hoe in dergelijke situaties met de opgelegde verlaging wordt omgegaan.

Artikel 7. Het ontbreken van elke vorm van verwijtbaarheid

Het ontbreken van elke vorm van verwijtbaarheid kan op meerdere plaatsen in het proces van toepassing zijn, bijvoorbeeld bij het beoordelen van wel of geen taaltoets of gedurende het taaltraject. De genoemde vormen zijn niet limitatief.

Artikel 8. Relatie met Wet inburgering

Voor inburgeringsplichtigen op grond van de Wet inburgering geldt dat zij al een verplichting hebben om de Nederlandse taal machtig te worden. Op grond van de Wet inburgering heeft een inburgeraar 3 of 5 jaar de tijd om te voldoen aan het in die wet vereiste taalniveau (A2). Wanneer een belanghebbende begonnen is met een leertraject in het kader van de Wet inburgering, kan dit worden aangemerkt als 'voldoende inspanning' van de kant van de belanghebbende, zoals bedoeld is in de Wet taaleis. Belanghebbende krijgt dus niet met twee verschillende trajecten te maken. Wel dient de gemeente te monitoren in welke mate voortgang wordt gemaakt met het inburgeringstraject. Desgevraagd moet de aanvrager het volgen van een dergelijk traject aantonen aan de hand van documenten. Dat geldt ook voor het meten van de voortgang. Laat de aanvrager na de betreffende documenten te overleggen, dan heeft dit nog geen gevolgen voor het recht op algemene bijstand. Gevolg is wel, dat bij het niet verstrekken van een bewijs dat men een inburgeringstraject volgt of voortgang maakt, er een verplichting ontstaat om een toets af te leggen in het kader van de Wet taaleis.

Artikel 9. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 10. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.